

DANMARKS AMBASSADE
Oslo

Den norske folkekirke i 2018

Resumé:

- Den norske folkekirke er den største trosretning i Norge med 71 % af befolkningen som medlemmer.
- Antallet af medlemmer af den norske folkekirke er faldet de seneste fem år med ca. 100.000.
- Andelen af nordmænd som opfatter sig som henholdsvis kristne og ateister er næsten lige stor.
- Omkring 11% af befolkningen er medlemmer af en tros- eller livssynsretning uden for den norske kirke.
- Siden 2017 har kirke og stat været adskilt, dog er der stadig et tæt forhold mellem de to.
- Kirkelige organer står for ansættelse af biskopper og præster.
- I kristne kredse har særligt konservative kristne domineret debatten om homoseksuelle og herunder vielse af homoseksuelle i den norske folkekirke.

Kirkens medlemstal

Den norske folkekirke er, som i Danmark, den dominerende trosretning i Norge. Omkring 71 % af befolkning er medlemmer. Medlemstallet og aktiviteten i den norske folkekirke har dog været faldende over de seneste fem år, hvor medlemstallet er faldet med ca. 100.000. En rundspørge blandt medlemmerne af folkekirken viser, at næsten hvert 3. medlem opfatter sig selv om ateist.

Overordnet opfatter 40 % af den norske befolkning sig selv om kristen samtidig med, at en næsten lige så stor andel af befolkningen opfatter sig som ateister. Da det i august 2016 blev muligt for nordmændene at melde sig ud af folkekirken elektronisk på kirkens hjemmeside, var der 25.743 nordmænd, som benyttede sig af dette i selv samme måned. Den lettere tilgængelige udmeldingsproces kan altså have været en medvirkende faktor til det faldende medlemstal. Omkring 11 % af befolkningen er medlemmer af en tros- eller livssynsretning uden for den norske kirke, hvor den største gruppe er andre kristne trosretninger end den norske folkekirke.

Kirken og staten

Siden 1. januar 2017 har kirken og staten været adskilt i Norge. Det betyder bl.a.:

- Etableringen af kirken som en selvstændig virksomhed uden for staten.
- Kongen er ikke længere en del af kirkestyret.
- Bestemmelserne om kirkelig statsråd/minister er faldet bort.
- Biskopper og præster ansættes af kirkelige organer.

Adskillelsen mellem kirke og stat betyder at 'arbejdsgiverrollen' i den norske kirke tilfalder de kirkelige organer, som har ansvaret for den kirkelige virksomhed i den enkelte kommune. Det overordnede ansvar for den lokale kirkeforvaltning – herunder bl.a. kirker, kirkegårde og kirkelige stillinger – er hos det kirkelige fællesråd, mens det er menighedsrådets hovedopgave at fremme det kristne liv i sognet gennem bl.a. arbejde for børn, unge og ældre. Efter adskillelsen modtager kirken et rammetilskud fra staten i stedet for driftsbevilling.

Det stadig tætte forhold mellem kirken og staten og den kristne tros rolle i Norge debatteres stadig. Human-etisk forbund mener for eksempel at formuleringen i Grundloven efter

adskillelsen: "Den norske kirke - en evangelisk-luthersk kirke - forbliver Norges folkekirke og understøttes som sådan af staten" stadig giver et for tæt forhold mellem de to. På den anden side kritiserede centrumpartiet Kristelig Folkeparti (KrP)'s formand Knut Hariede regeringsgrundlaget fra januar 2018 for, i modsætning til tidligere, ikke at omtale den kristne kulturarv som værdigrundlag.

Den liberale bevægelse og konservative kristne

Kirken har ligesom i Danmark været i en liberal bevægelse, og det blev bl.a. lovligt i 2017 at vie homoseksuelle par i folkekirken. Dog har særligt konservative kristne med et konservativt syn på familielivet domineret debatten om homoseksuelle i kristne kredse. Fra tidligere at debattere alkohol- og afholdskultur og de generelle moralbegreber om seksualitet og ægteskab, er homoseksualitet og herunder vielse af homoseksuelle i kirkerne blevet genstand for værdikonflikt. Senest medførte sagen om KrP's familiepolitiske talsmand Geir Jørgen Bekkevolds vielse af et homoseksuelt par i midten af august kritik fra adskillige i partiets bagland, samt mere end 200 medlemmers udmeldelse af partiet. For et par år siden oplevede partiet en lignende reaktion, da partiformanden Hariede gik med i Oslo Pride-paraden.

Oslo/ Amalie Kristiansen og Anne Zachariassen